

Individuálna výročná správa

Obce Nová Sedlica

za rok 2023

Vasiľ Dinič
starosta obce

OBSAH**str.**

1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	4
5. Základná charakteristika obce	5
5.1. Geografické údaje	5
5.2. Demografické údaje	5-6
5.3. Ekonomické údaje	6-7
5.4. Symboly obce	7
5.5. Logo obce	7
5.6. História obce	7- 8
5.7. Pamiatky	9
6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	9
6.1. Výchova a vzdelávanie	9
6.2. Zdravotníctvo	9
6.3. Sociálne zabezpečenie	9
6.4. Kultúra	9 - 10
6.5. Doprava	10
6.6. Územné plánovanie	10
6.7. Hospodárstvo	10
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	10
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	11-12
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	12-13
7.3. Rozpočet na roky 2024 – 2026	13
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	14
8.1. Majetok	14
8.2. Zdroje krytia	14-15
8.3. Pohľadávky	15
8.4. Závazky	15
9. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov	15-17
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	17
10.1. Prijaté granty a transfery	17
10.2. Poskytnuté dotácie	18
10.3. Významné investičné akcie v roku 2023	18
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	18
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	18
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	18

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

miestna územná samospráva má po fiškálnej reforme pomerne jasne definované rámce finančných príjmov. Platí však staré a veľmi potvrdené pravidlo. Peňazí nie je a nikdy nebude dosť na všetko, čo je potrebné v reálnom čase zabezpečiť, zmeniť, opraviť, vybudovať, skvalitniť atď... Tak ako každý starosta, aj ja sa snažím svojou prácou budovať pozitívny imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života Vás obyvateľov.

Individuálna výročná správa obce Nová Sedlica za rok 2023, ktorú Vám predkladám, poskytuje informácie o činnosti obce za rok 2023 a o výsledkoch dosiahnutých pri plnení jednotlivých úloh vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. , Ústavy Slovenskej republiky a ďalších zákonov a ustanovení, ktorými sa obec riadi pri výkone samosprávnych kompetencií a kompetencií vyplývajúcich z preneseného výkonu štátnej správy.

Finančné príjmy obce v roku 2023, neberúc do úvahy finančné prostriedky z minulých rokov, dosiahli výšku 136267,55 Eur, z toho dotácie na prenesený výkon štátnej správy v sume 139,26 Eur, dotácie na voľby do NR SR a referendum 2023 v sume 1745,35 Eur, dotácie na bežné výdavky v oblasti kultúry vo výške 5000,00 Eur a Dobrovoľná požiarna ochrana SR nám poskytla dotáciu vo výške 3000 Eur na materiálno – technické zabezpečenie členov hasičskej jednotky. MF SR nám poskytlo dotácie na pokrytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien elektriny vo výške 2318,55 Eur a na krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie vo výške 4701,48 Eur. Prostriedky rezervného fondu vo výške 15209,32 Eur boli použité na výstavbu mostu pri dome č. 160, ktorý bol v havarijnom stave.

Celkové výdavky za rok 2023 vo výške 125712,65 Eur boli hradené z príjmov získaných počas účtovného roka, zo zostatkov finančných prostriedkov z minulých rokov, čiže z rezervného fondu a z nevyčerpanej účelovej dotácie na referendum 2023 vo výške 674,57 Eur.

V sledovanom období bola zabezpečená celoročná údržba verejného priestranstva a verejnej zelene, ktorá bola vykonávaná prostredníctvom uchádzačov o zamestnanie vykonávajúcich menšie obecné služby. Na splnenie požiadavky akcieschopnosti hasičskej jednotky členovia DHZO absolvovali základnú prípravu a vyšetrenia psychickej spôsobilosti vodiča v počte 4 osôb. Pre funkčnosť hasičského auta a čerpadlá sme zakúpili batérie a autonabíjačku a bola vykonaná, tak ako každý rok, servisná prehliadka auta. Pre hasičov boli zakúpené zateplené pracovné bundy, zásahové opasky v počte 10 ks a dokúpené boli 4 ks zásahové prilby. Ročné náklady na činnosť HJ dosiahli výšku 3967,96 Eur.

Dotácia poskytnutá Prešovským samosprávnym krajom bola použitá na zakúpenie varníkov horúcej vody v počte 2 ks, nerezových varníc v počte 2 ks a sporák s príslušenstvom. Celkové náklady na vybavenie kuchyne dosiahli výšku 1209,01 Eur.

Pre kultúrne vyžitie, hlavne našich občanov, sme realizovali festival ľudového spevu a tanca. Výdavky na toto kultúrne podujatie boli vyčíslené na sumu 5511,41 Eur, z toho 4 000 Eur bolo čerpaných z dotácie z Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a použité na vyplatenie honorárov účinkujúcim. ZO Jednota dôchodcov zorganizovali pre svojich členov výlet do Maďarska. Prepravné náklady vo výške 520 Eur znášala obec. Ročné náklady za elektrickú energiu vo výške 6804,35 Eur bola hradená z dotácií MH SR a MF SR vo výške 3824,44 Eur.

Obec uzatvorila v roku 2022 Zmluvu o úvere na výstavbu domu smútku. Úver vo výške 30000 Eur je dlhodobý s dobou splatnosti do r. 2027 a ročná splátka je vo výške 6660 Eur.

Na záver by som chcel podotknúť, že každá plánovaná aktivita je podmienená disponibilnými finančnými prostriedkami, ale aj napriek tomu sa budem snažiť v spolupráci s poslancami OZ a občanmi obce urobiť maximum pre skrášlenie, zveľaďovanie našej obce a skvalitňovanie podmienok života nás všetkých.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: OBEC NOVÁ SEDLICA

Sídlo: Obecný úrad Nová Sedlica č. 23, 067 68 Zboj

IČO: 00323314

Štatutárny orgán obce: Vasiľ Dinič, starosta obce

Telefón: 057/7694187, 0917 612 462

Mail: obec.novasedlica@makoba.sk

Webová stránka: www.obecnovasedlica.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Vasiľ Dinič

Zástupca starostu obce: Miroslav Fedoráš

Hlavný kontrolór obce: Ing. Ján Hrabovčín

Obecné zastupiteľstvo: Michal Zimovčák, Miroslav Fedoráš, Pavol Šebák, Milan Ruňanin,
Milan Harkot

Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie starostu: Miroslav Fedoráš,
Milan Harkot,
Pavol Šebák

Obecný úrad: Jana Šebáková - samostatný odborný referent

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Starostlivosť a všestranný rozvoj územia obce a potreby jej obyvateľov.

Vízie obce: Vytvoriť podmienky trvalo udržateľného rozvoja obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľstva, v súlade s ochranou životného prostredia, pri udržateľnom využívaní kultúrneho, historického a prírodného dedičstva obce. Rozvoj obce ako perspektívne centrum turistiky a cestovného ruchu.

Ciele obce:

- vytvoriť podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania (najmä v oblasti cestovného ruchu) využívaním prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce,
- zlepšiť stav obecného majetku budovaním a rekonštrukciou miestnej infraštruktúry,
- posilniť vybavenosť územia obce vybudovaním environmentálnej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu podporujúcej rozvoj obce,
- skvalitniť životné prostredie, eliminovať slabé stránky v oblasti ochrany životného prostredia, spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti poradenstva a prevencie v oblasti ŽP.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : okres Snina, mikroregión Sninský

Susedné mestá a obce : Zboj

Celková rozloha obce : 3302 ha

Nadmorská výška : - stred obce 421 m n. m.,

- najnižšie položené miesto 410 m n. m.

- najvyššie položené miesto 1221 m n. m.

5.2. Demografické údaje

Počet obyvateľov k 1.1.2021 /SODB2021/ 251 obyvateľov, z toho 140 muži a 111 ženy.

Hustota a počet obyvateľov k 31.12.2023: 234 obyvateľov, hustota zaľudnenia 7,08 na km²

Národnostná štruktúra : slovenská, rusínska, česká a ukrajinská

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania podľa posledného sčítania obyvateľov v roku 2021:

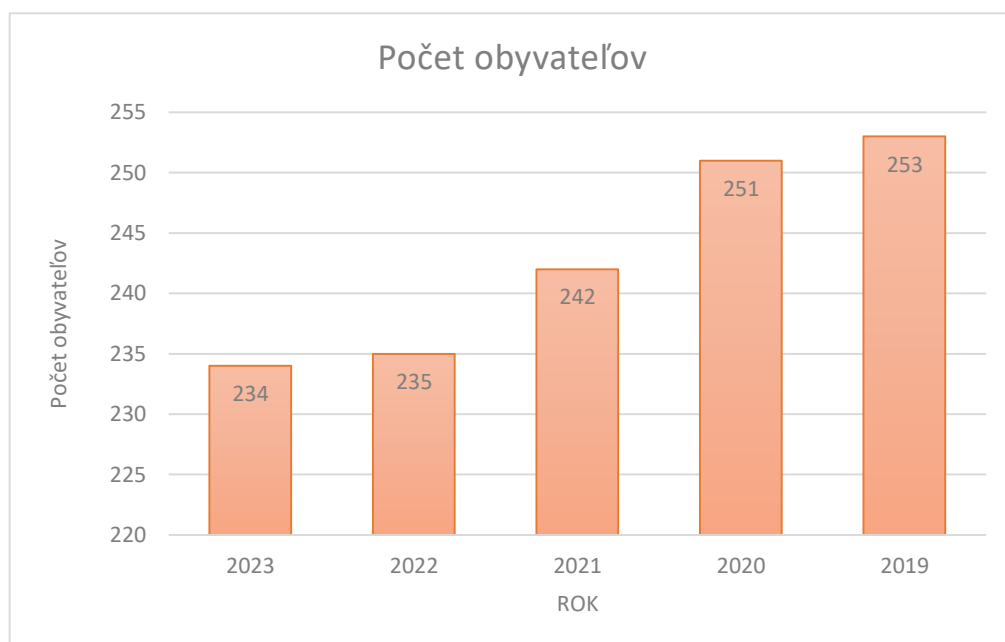

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj počtu obyvateľov :

Na základe štatistických údajov o vývoji počtu obyvateľstva obce Nová Sedlica obec sa zaraďuje do kategórie sídiel s veľkým poklesom počtu obyvateľov. Populačná krivka dosahovala dva vrcholy v rokoch 1940 (896 obyvateľov) a 1961 (795 obyvateľov) s miernym poklesom počtu, pričom v období nasledujúcom po uvedených rokoch zaznamenáva obec neustály pokles počtu obyvateľov. Na konci 80-tých a začiatkom 90-tých rokov sa narušili dlhodobé demografické trendy. Výrazne sa zmenilo reprodukčné správanie obyvateľov, ktoré sa prejavovalo najmä v

znižovaní počtu živo narodených detí. Veľké zmeny sa prejavovali aj v oblasti migrácie obyvateľstva. Riešené územie tak dlhodobo zaznamenáva celkový úbytok.

K 31.12.2023 evidujeme 234 obyvateľov na trvalom pobyte. Z toho 92 žien. Prirodzený úbytok (úmrtie) predstavoval 11 osôb a migračný prírastok 2 osoby. Z pohľadu dlhodobého vývoja je zrejmé, že hustota obyvateľstva na území obce má klesajúcu tendenciu. Demografická štruktúra obce je nepriaznivá v dôsledku nízkeho zastúpenia produktívnej zložky obyvateľstva, neustálym poklesom počtu obyvateľov (úmrtie) a rastom indexu starnutia populácie.

Ukazovateľ:	Počet
Predproduktívny vek (0-14 rokov)	9
Produktívny vek (15 – 64 rokov)	159
Poproduktívny vek (65 a viac rokov)	68

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci :

Ekonomická aktivita patrí medzi základnú sociálno-ekonomickú klasifikáciu triedenia obyvateľstva. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce vo väčšej miere odchádza za prácou mimo trvalého bydliska a do zahraničia. K 31.12.2023 z ekonomicky aktívneho obyvateľstva boli 6 osôb nezamestnaných. .

Vývoj nezamestnanosti v obci Nová Sedlica za posledných päť rokov:

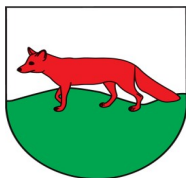
Stav k	Počet ÚoZ	Z toho ženy
31.12.2023	6	1
31.12.2022	6	1
31.12.2021	2	1
31.12.2020	6	3
31.12.2019	6	3

Nezamestnanosť v okrese : 6,87 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Snina dosiahla k 31.12.2023 hodnotu 6,87 %. Z ekonomicky aktívneho obyvateľstva 23771 osôb, z toho 11703 žien, bolo 1633 osôb nezamestnaných, z toho 914 žien (7,81 %). Miera nezamestnanosti je vypočítaná z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie. Ak vylúčime nedisponibilný počet uchádzačov z celkového počtu uchádzačov, tak miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Snina je 5,44 %. Miera nezamestnanosti v roku 2022 dosiahla hodnotu 9,58 % .Na základe uvedených hodnôt vidíme, že nezamestnanosť v okrese oproti roku 2022 klesla o 2,71 %.

5.4. Symboly obce

Erb obce :

Pri tvorbe erbu sa vychádzalo z obecnej pečate, odtlačok ktorej sa nachádza v archíve Ústavu geodézie a kartografie v Bratislave. Pečať pochádza z druhej polovice 18. storočia. Má latinský **kruhopic** **NOWA SZEDLICZE**. Pečatný obraz predstavuje zobrazenie líšky, bežiaccej na pažiti.

Vlajka obce:

Vlajka obce pozostáva z troch pozdĺžnych pruhov vo farbách červenej (3/6), bielej (2/6) a zelenej (1/6). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zostrihmi siahajúcimi do tretiny jej listu.

5.5. Logo obce

Obec Nová Sedlica nemá svoje logo.

5.6. História obce

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1630.

Z dôvodu, že sa nezachovali žiadne písomne doklady o známkach života prvých usadlíkov, je ťažko v súčasnej dobe povedať, kedy sa v Novej Sedlici objavili prví ľudia. Konkrétne archeologické nálezy zo susednej obce ULIČ svedčia, o tom, že človek tu bol od mladšej doby kamennej - eneolite. O existencii a vôbec o vzniku obce sa dozvedáme zo spomienok ľudí, ktoré sa formou povestí a legiend prenášali z generácie a generáciu. Prvá verzia o existencii obce je pod názvom Stražnica - Storožnica, ktorej obyvatelia mali za úlohu brániť horské priesmyky pred nájazdmi Tatárov. To znamená, že ak naozaj jestvovala táto dedinka, prví ľudia tu žili už na

začiatku 13. storočia. Druhá verzia, na základe spomienok starých ľudí je, že časť ľudí opustilo starú obec, ležiacu niekde na hrebenku - Rozdil a postavili si nové domy v doline pri Zbojskom potoku. Postupne sa tu presťahovali všetci ľudia z kopca a hôr. Novú obec nazvali Nová Sedlica /pôvodne od slova selo - obec/. Skromné historické pramene túto skutočnosť potvrdzujú. V roku 1567 sa medzi zdanenými obcami humenského panstva spomína obec Rozdil /Rozcell/, kedy bol uskutočnený prepis port humenského panstva. Na základe listiny z roku 1600 sa konkrétne dozvedáme, že v Rozdili stálo 6 domov a údaj z roku 1612 hovorí, že v obci žili 2 šoltýsi, 9 poddaných a 5 železiarov. Zároveň sa spomína, že obec nemala svojho kňaza. Pre potvrdenie starej legendy o vzniku obce je tiež dôležitý údaj z roku 1630. Z tohto roku sa zachoval súpis obecných obvodov tzv. krajné. Na čele tejto administratívnej jednotky bol krajník. Vtedy krajníkovi Gregorovi Belienskemu patrilo 15 obcí, medzi ktorými je spomínaný Rozdil, avšak pod názvom Rosczel vel Nouoszelicze. Obec v tomto období patrila k humenskému panstvu, ktorého vlastníkom bola magnátska rodina Drugethovcov. Pre obec Nová Sedlica bolo tragickým obdobím koniec 17. a začiatok 18. storočia. Život obyvateľov ovplyvnili udalosti protihabsburského povstania a morová epidémia., ktorá sa do týchto končín preniesla v rokoch 1676-1680 z Poľska a trvala do roku 1710. Tieto pohromy priniesli skazu pre obec. Odrazom je zníženie počtu obyvateľstva. Celé 18. a 19. storočie sa nieslo v znamení neúrodnosti, hladu a častej smrti.

Posledným známym vlastníkom bol Rudolf Scherényj, ktorý zdedil všetok majetok v Novej Sedlici v roku 1919 po svojich rodičoch. Počet obyvateľov sa v priebehu 19. storočia veľmi nemenil. Za vlády Márie Terézie a Jozefa II. sa rozvíjal jarmočný ruch, stavba kostolíkov a typických drevených domčekov. Tu sa odvíja aj história výstavby dreveného kostolíka. Pôvodné obyvateľstvo bolo pravoslávneho vierovyznania. Už ako sme spomínali, v obci pôsobil farár, ktorý sídlil v susednej obci Zboj. V roku 1690 v Stakčine farári tejto oblasti prijali úniu, t.j. prešli na grécko-katolícku vieru. Podľa zápisov na jednej z ikon kostolíka v obci stál drevený kostol už v roku 1724. Nový drevený kostolík bol postavený v roku 1764, o čom hovorí nápis nad vchodovými dverami do kostolíka. V obci bola vedená matrika od roku 1777. Úplnou katastrofou pre obec bola 1. svetová vojna so začiatkom 28.7.1914. Takmer všetky obytné domy i hospodárske budovy boli zničené. Podľa pamätí ľudí ostali v obci stáť dve nepoškodené budovy - stará drevená cerkva a roľnícky domček. Ľudia bývali v drevených domčekoch, ktoré boli pokryté slamou a dlážka bola z udupanej hliny. Ťažko pracovali, deti hynuli podvýživou. Jediný lekár bol až v Snine. Ľudia nevedeli čítať a písať. Do školy sa chodilo, len keď doma nebolo čo robiť. Ráno nosili so sebou po dve polená, aby bolo s čím kúriť. No o tom, že im na vzdelaní záležalo svedčí fakt, že si svojpomocne postavili novú murovanú školu v roku 1927 medzi prvými v okrese Humenné. Roky 1918 - 1938 znamenajú rozvoj národnostného slovenského i ukrajinského školstva. Zlepšili sa sociálne i zdravotné podmienky.

Ako druhou katastrofou bola 2. svetová vojna, ktorej odrazom bol hlad, bieda, utrpenie a choroby. September 1944 zaznamenáva príchod Nemcov. Nová Sedlica sa musela evakuovať. Mladí odchádzajú, ale veľa ich napriek nástrahám ostávajú. Nová Sedlica bola oslobodená Sovietskou armádou 16. októbra 1944. Obyvatelia všetky svoje sily zamerali na obnovu dediny, budovali nové domy, objekty. Ich činnosť narušili ukrajinsko - poľskí Banderovci. Navyše obec postihol aj týfus na následky ktorého zomrelo 87 osôb. Postihnutým pomáhali aj lekári z Užhorodu. Našťastie prišla pomoc z úradov v rámci "akcie U-U" v roku 1960. Vybudovala sa nová cesta a prebieha výstavba nových rodinných domov. Zveľaďovanie obce pokračovalo, bola zavedená elektrifikácia, začalo sa s výstavbou kultúrneho domu a opravili sa zničené mosty. Miestny rozhlas a prvý samospádový vodovod bol zavedený v roku 1961. Prvý autobus sa datuje už od roku 1955 a rok na to sa vybuďoval obchod s potravinami. Z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí došlo k značnej migrácii obyvateľstva. V roku 1992 bola zrušená základná škola.

5.7. Pamiatky

V katastri obce sa nachádzajú dve kultúrne pamiatky, ktoré nie sú vo vlastníctve obce. Národná kultúrna pamiatka roľnícky domček je zapísaná pod číslom 10 433 v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok SR vo vlastníctve RTVS. Objekt bývalej finančnej stráže evidovaný v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok SR pod č. 10 432 v súčasnosti slúži ako domov sociálnych služieb.

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V obci nemáme základnú školu, ani materskú školu. V súčasnosti výchovu a vzdelávanie našim deťom poskytuje Základná škola s materskou školou v Uliči (13 km), ktorej zriaďovateľom je Obec Ulič. Z našej obce toto školské zariadenie navštevuje 5 školopovinných detí.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja sa domnievame, že rozvoj vzdelávania sa bude v budúcnosti orientovať na udržanie prevádzky školy a zvyšovaní úrovne základného školstva v oblasti vzdelávania.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť našim občanom je poskytovaná prostredníctvom súkromných ambulancií so sídlom na Zdravotnom stredisku v Uliči (13 km). Praktický lekár ordinuje 2-krát v týždni, pediater 1-krát v týždni a súkromná gynekologická ambulancia poskytuje svoje služby 1-krát každý druhý týždeň.

Občania na základe voľného výberu lekárov využívajú služby praktických lekárov a stomatologických ambulancií aj v okresnom meste Snina, poprípade podľa sídla pracoviska.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečuje : - Domov v Poloninách Nová Sedlica 50. Zriaďovateľom tohto zariadenia je VÚC Prešov. V zariadení je umiestnených 22 klientov a poskytovaná 24 hodinová starostlivosť.

- Denný stacionár Nová Sedlica č. 110, zriaďovateľom je nezisková spoločnosť Bella Vita, n. o. so sídlom v Medzilaborciach.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja a aktuálneho demografického vývoja kapacita tohto zariadenia bude v budúcnosti nepostačujúca a preto bude potrebné rozvoj sociálnych služieb prioritne orientovať na poskytovanie opatrovateľskej služby fyzickým osobám, ktoré sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Obec doposiaľ opatrovateľskú službu neposkytuje.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec organizovaním kultúrno-spoločenských aktivít. Každý rok v mesiaci júl sa koná festival ľudového spevu a tanca. Na príprave tohto podujatia sa podieľajú aj miestni občania. Pre kultúrno-spoločenskú činnosť obyvateľov obce je k dispozícii budova kultúrneho domu, v ktorej sa nachádza sála s kapacitou 150 miest, kuchyňa, sociálne zariadenie a miestnosť, ktorá slúži ako príležitostný bufet. Obec prevádzkuje obecnú knižnicu, ktorá obsahuje 595 knižných jednotiek. Rýchly rozvoj informačných technológií prináša so sebou aj negatívny jav, ktorý sa prejavuje nezaujmom ľudí o čítanie, a z tohto dôvodu sa

knižný fond neobnovuje. V obci od roku 2011 pôsobí organizácia Jednota dôchodcov Slovenska. Činnosť tejto organizácie je pestrá a rôznorodá a je podporovaná finančnými prostriedkami z rozpočtu obce. Seniori v spolupráci s obcou organizujú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia (MDŽ, prednášky, poznávacie zájazdy), aktívne sa zúčastňujú brigád organizovaných obcou. Pri obci pôsobí DHZ pozostávajúci z 35 členov, z toho 7 žien. Pre športové aktivity bola zriadená miestnosť v budove bývalej základnej školy, ktorá je vybavená pingpongovými stolmi a posilňovacím náradím.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na rozvoj aktivít v oblasti športu, udržiavanie aktivít v oblasti kultúry, resp. rozvoj kultúrnych aktivít prezentovaných občanmi obce.

6.5. Doprava

Pravidelná hromadná doprava našim občanom je zabezpečovaná dopravcom SAD, a.s. Humenné. Počas pracovných dní premáva autobus 6-krát a počas dní pracovného voľna a pokoja 3-krát.

6.6. Územné plánovanie

Obec nemá územný plán.

6.7. Hospodárstvo

V obci sú pre obyvateľov k dispozícii služby v oblasti maloobchodu a pohostinskej činnosti.

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- súkromná predajňa Potraviny M + M
- Predajňa COOP Jednota
- Penzión Kremeneč v súkromnom vlastníctve
- Ubytovanie Beskyd v súkromnom vlastníctve

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na potrebu využitia domácich kapacít. Možnosti vytvorenia pracovných miest vidíme v oblasti rozvoja turistiky, aj napriek nevyhovujúcej infraštruktúry v oblasti cestovného ruchu.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový, prebytok vo výške 5210 EUR bol rozpočtovaný splácanie dlhodobého úveru.

Kapitálový rozpočet bol zostavený ako prebytkový. Prebytok vo výške 1450 EUR bol rozpočtovaný na splácanie bankového úveru.

Vo finančných operáciách sú rozpočtované finančné prostriedky nevyčerpanej dotácie vo výške 674,57 EUR určenej na materiálno-technické zabezpečenie Referenda 2023 a prostriedky rezervného fondu určené na výstavbu mostu.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 28.12.2022 uznesením č. 15/2022.

Rozpočet bol zmenený trikrát:

- a) prvá zmena schválená dňa 28.03.2023, uznesením č. 22/2023,
- b) druhá zmena schválená dňa 28.06.2023, uznesením č. 33/2023,
- c) tretia zmena schválená dňa 23.10.2023, úpravu rozpočtu vykonal starosta obce, uznesenie č. 39/2023, písm. C,
- d) štvrtá zmena schválená dňa 12.12.2023, uznesením č. 37/2023.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	115578,00	155788,20	152151,44	97,67
z toho :				
Bežné príjmy	114128,00	138363,63	136267,55	98,49
Kapitálové príjmy	1450,00	1450,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	0,00	15974,57	15883,89	90,68
Výdavky celkom	115578,00	155788,20	125712,65	80,69
z toho :				
Bežné výdavky	108918,00	124578,20	103843,33	83,36
Kapitálové výdavky	0,00	23100,00	15209,32	65,84
Finančné výdavky	6660,00	8110,00	6660,00	82,12
Rozpočtové hospodárenie obce			26438,79	

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy:

- **v bežnom rozpočte:**
 - podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 3,28 % vo výške 2319,56 Eur,
 - daň z nehnuteľnosti, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 114,52 % vo výške 16367,28 Eur
 - komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2022 o 22,71 % o sumu 909,07 Eur,
 - daň za ubytovanie, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 102,50 % o sumu 402,50 Eur,
 - poplatky a platby z náhodného predaja a služieb, ktoré predstavujú zníženie oproti roku 2021 o sumu 3 758,95 Eur
 - iné nedaňové príjmy sú vyššie oproti minulého roka o sumu 228,89 Eur
 - z nájmu budov a pozemkov, ktorý predstavoval zníženie oproti roku 2022 o sumu 71,20 Eur
 - bežné granty a dotácie, ktoré predstavujú zvýšenie oproti roku 2022 o 73,62 % o sumu 7823,31 Eur.
- **v kapitálovom rozpočte:**
 - žiaden príjem z predaja pozemkov
- **vo finančných operáciách:**
 - čerpanie rezervného fondu, ktoré predstavuje zvýšenie oproti roku 2022 o sumu 10849,91 Eur /248,88 %/.

V roku 2022 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky:**- v bežnom rozpočte:**

- splácanie úveru a poplatky za vedenie úverového účtu vo výške 989,60 Eur,
- elektrická energia vo výške 6804,35 Eur,
- mzdy vo výške 46015,63 Eur,
- odvody do zdravotných poisťovní vo výške 4733,39 Eur,
- poisťné a príspevky do sociálnej poisťovne vo výške 11748,67 Eur,
- služby v odpadovom hospodárstve vo výške 3599,07 Eur,
- hasičská výstroj a výzbroj vo výške 3166,38 Eur,
- vybavenie kuchyne v kultúrnom dome vo výške 1209,01 Eur,
- všeobecný materiál vo výške 3542,26 Eur,
- nákup prevádzkového stroja a zariadenia vo výške

- v kapitálovom rozpočte:

- výdavky na stavbu mostu vo výške 15209,32 Eur

- vo finančných operáciách:

- 📁👉 splácanie úveru vo výške 6660 Eur

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	136 267,55
z toho : bežné príjmy obce	136267,55
Bežné výdavky spolu	103843,33
z toho : bežné výdavky obce	103843,33
Bežný rozpočet /prebytok/	32424,22
Kapitálové príjmy spolu	0,00
z toho : kapitálové príjmy obce	0,00
Kapitálové výdavky spolu	15209,32
z toho : kapitálové výdavky obce	15209,32
Kapitálový rozpočet /schodok/	-15209,32
Prebytok/Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	17214,90
Úprava schodku	
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	
Príjmové finančné operácie	15883,89
Výdavkové finančné operácie	6660,00
Rozdiel finančných operácií	9223,89
PRÍJMY SPOLU	152151,4
VÝDAVKY SPOLU	125712,6
Hospodárenie obce	26438,7
Útlúčenie z prebytku	1312,95
Upravené hospodárenie obce/prebytok/	25125,84

Prebytok rozpočtu v **sume 17214,90 EUR zistený** podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v z.n.p. **upravený o nevyčerpané prostriedky** za komunálny odpad a drobný stavebný odpad podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.p. v sume 1312,95 EUR, navrhujeme použiť:

– **na tvorbu rezervného fondu 15901,95 EUR**

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú** :

- o nevyčerpané prostriedky za komunálny odpad a drobný stavebný odpad podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.p. v sume 1312,95 EUR.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 9223,89 EUR, navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 9223,89 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu vo výške 25125,84 EUR.

7.3. Rozpočet na roky 2024 – 2026 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	152151,44	125325,00	119010,00	120945,00
z toho :				
Bežné príjmy	136267,55	125325,00	119010,00	120945,00
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	15883,89	0,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	125712,65	125325,00	119010,00	120945,00
z toho :				
Bežné výdavky	103843,33	118665,00	112350,00	114285,00
Kapitálové výdavky	15209,32	0,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	6660,00	6660,00	6660,00	6660,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	586256,25	689092,90
Neobežný majetok spolu	560719,77	653387,63
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	487987,77	580655,63
Dlhodobý finančný majetok	72732,00	72732,00
Obežný majetok spolu	24733,94	35022,98
z toho :		
Zásoby	477,21	485,24
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	895,59	1021,21
Finančné účty	23361,14	33516,53
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	802,54	682,29

8.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	586256,25	689092,90
Vlastné imanie	320408,45	328044,29
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	320408,45	328044,29
Záväzky	36813,47	128673,28
z toho :		
Rezervy	500,00	600,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	674,57	0,00
Dlhodobé záväzky	1186,62	1165,86
Krátkodobé záväzky	6672,28	105787,42
Bankové úvery a výpomoci	27780,00	21120,00
Časové rozlíšenie	229034,33	232375,33

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

Pri porovnávaní hodnôt majetku vidíme, že hodnota dlhodobého majetku v porovnaní s predchádzajúcim rokom je vyššia.

Významné položky:

- prírastok dlhodobého majetku /výstavba mostu/
- prírastok dlhodobého majetku /darovaný dopravný prostriedok-MV SR/
- obstaranie projektovej dokumentácie pre projekt „Environmentálna výchova v Novej Sedlici“

8.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	895,59	1021,21
Pohľadávky po lehote splatnosti	0,00	0,00

8.4. Závazky v EUR

Závazky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Závazky do lehoty splatnosti	7858,90	106953,28
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- významný nárast záväzkov z dôvodu neuhradenia faktúr za projektovú dokumentáciu, za služby externého manažmentu a za služby verejného obstarávania pri realizácii projektu „Environmentálna výchova v Novej Sedlici“ vo výške 100951,74 EUR – podaná žiadosť o zálohovú platbu z prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti - MŽP SR

-

Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	130291,46	142184,23
50 – Spotrebované nákupy	16541,47	18170,32
51 – Služby	26144,23	34127,28
52 – Osobné náklady	62857,23	65254,76
53 – Dane a poplatky	57,68	343,50
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	4646,51	1569,65

55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	18078,00	21160,00
56 – Finančné náklady	1401,34	1258,72
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	565,00	300,00
59 – Dane z príjmov	0,00	
Výnosy	127340,18	149820,07
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	15183,50	6297,34
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	1896,30
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	89761,20	110255,28
64 – Ostatné výnosy	1361,49	913,23
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	480,00	500,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	20553,99	29957,92
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	-2951,28	7635,84

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

Hospodársky výsledok za rok 2022 /záporný/ v sume 2951,28 Eur bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Prostriedky kladného výsledku hospodárenia za účtovné obdobie 2023 v hodnote 7635,84 Eur budú účtovne vysporiadané v nasledujúcom účtovnom období prostredníctvom účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

Na základe vyššie uvedených údajov vidíme, že celkové náklady sú vyššie o 11892,77 Eur oproti minulého roka. Vyšší rozdiel v účtovnej skupine 50- Spotrebované nákupy spôsobil nákup betónovej zmesi na výstavbu mostu. V účtovnej skupine 51 – Služby sú zahrnuté výdavky súvisiace s realizáciou projektu „Environmentálna výchova v Novej Sedlici“, čo spôsobilo výrazný rozdiel výdavkov za služby v porovnaní s minulým rokom. V účtovnej skupine 52 – Osobné náklady rozdiel vznikol z dôvodu každoročnej valorizácie platov starostov a kontrolóra na základe rastu priemernej mzdy v NH, a tým aj zvýšenie odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní.

Náklady na transfery z rozpočtu obce:

- dotácia na prevádzku spoločného obecného úradu

Významné rozdiely vo výnosoch v porovnaní s minulým rokom sú:

- v daňových výnosoch – vyššie podielové dane, dane z nehnuteľnosti a miestnych poplatkoch,
- vo výnosoch z prevádzkovej činnosti – nižšie príjmy,
- z tržieb z predaja služieb – nižšie príjmy,
- výnosy z transferov – vyššie príjmy

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
DPO SR	Materiálno-technické zabezpečenie DHZO	3 000,00
MDVaRR SR	Pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie – prenesený výkon štátnej správy	10,54
MV SR	Starostlivosť o ŽP – prenesený výkon štátnej správy	27,00
MV SR	Výkon štátnej správy na úseku hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov SR	80,52
MV SR	Výkon štátnej správy na úseku registra adries	21,20
PSK	Projekt „Vybavenie kuchyne kultúrneho domu“.	1000,00
Fond na podporu kultúry národnostných menšín	Festival ľudového spevu a tanca „Fest pod Kremencom“	4000,00
MV SR	Materiálno-technické zabezpečenie volieb do NR SR	1450,41
MF SR	Dotácia na krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie v roku 2023	4701,48
MH SR	Dotácia na pokrytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien elektriny	2138,55
MV SR	Referendum 2023	294,94
ÚPSVaR	Organizovanie aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb - PUPN	1724,99

Granty a transfery boli účelovo učené a boli použité v súlade s ich účelom.

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2023 neposkytla dotácie v súlade so VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2023

- výstavba mostu pri dome č. 160

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- realizácia projektu „Environmentálna výchova v Novej Sedlici“
- rekonštrukcia miestnych komunikácií
- rekonštrukcia verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadne aktívne ani pasívne súdne spory.

Vypracovala: Jana Šebáková

Schválil: Vasiľ Dinič

V Novej Sedlici, dňa 04.06.2024

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky